

DGUY DENEME-1

Devlet Gelir Uzman Yardımcılığı Giriş Sınavı

CEVAP VE AÇIKLAMALI ÇÖZÜMLER

60

SORU

4

ALAN

90

DAKİKA*

4

SEÇENEK

Kapsam

Hukuk 15 • Maliye 15 • Muhasebe 15 • İktisat 15

Kaynak yaklaşımı

Ekli 12 Mart 2022 Gelir Uzmanlığı Yeterlik sınav PDF'sinin dört seçenekli, mevzuat/işlem temelli soru ve açıklamalı çözüm biçimi örnek alınmış; bütün soru gövdeleri ve seçenekler yeniden ve özgün olarak yazılmıştır.

Güncellik ve kullanım uyarısı

Canlı internet taraması bu çalışma oturumunda kullanılmadığı için 2026 değişiklikleri teyit edilememiştir. Mevzuat referans tarihi 31.12.2025'tir; yıllık parasal had ve yeniden değerlendirme tutarlarına bağlı sorulardan özellikle kaçınılmıştır. Bu çalışma resmî sınav veya kurum yayını değildir. 60 soruluk çalışma için süre 90 dakika olarak önerilmiştir; resmî ilan, süre ve kapsam bakımından ilgili kurumun güncel duyurusu esastır.

* 90 dakika, 60 soruluk bu deneme için oransal çalışma süresi önerisidir.

CEVAP ANAHTARI

S	C	S	C	S	C	S	C	S	C	S	C	S	C	S	C	S	C	S	C
1	B	2	D	3	A	4	C	5	B	6	A	7	D	8	C	9	A	10	D
11	C	12	B	13	A	14	C	15	B	16	C	17	A	18	D	19	B	20	A
21	D	22	B	23	C	24	D	25	A	26	B	27	D	28	C	29	B	30	A
31	D	32	C	33	A	34	B	35	C	36	D	37	A	38	C	39	B	40	D
41	A	42	D	43	C	44	B	45	A	46	B	47	C	48	D	49	A	50	C
51	B	52	D	53	C	54	B	55	A	56	D	57	C	58	B	59	D	60	A

Sınav Dağılımı

Alan	Soru Aralığı	Soru Sayısı	Ağırlık
Hukuk	1-15	15	%25
Maliye	16-30	15	%25
Muhasebe	31-45	15	%25
İktisat	46-60	15	%25

Çözüm kullanımı

Her çözümde doğru seçeneğin gerekçesi ve temel mevzuat/kavram dayanağı verilmiştir. Hukuk ve vergi sorularında güncel resmî metinle son kontrol yapılması önerilir.

HUKUK - ÇÖZÜMLER

1-15

1. 1982 Anayasası'na göre aşağıdakilerden hangisi Anayasa Mahkemesinin şekil ve esas bakımından denetimine konu edilemez?

B

Çözüm: Anayasa'nın 148. maddesi uyarınca kanunlar, olağan dönem Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ve TBMM İçtüzüğü Anayasa Mahkemesinin denetimine tabidir. Olağanüstü hâl ve savaş hâlinde çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnameleri hakkında ise şekil ve esas bakımından Anayasa Mahkemesinde dava açılmaz. Bu nedenle doğru seçenek B'dir.

Dayanak / kavram: T.C. Anayasası m. 148 | Düzey: Zor

2. Aşağıdakilerden hangisi Anayasa'da "siyasi haklar ve ödevler" kapsamında düzenlenmiştir?

D

Çözüm: Dilekçe, bilgi edinme ve Kamu Denetçisine başvurma hakkı Anayasa'nın siyasi haklar ve ödevler bölümünde yer alır. Diğer seçenekler kişi hakları veya sosyal ve ekonomik haklar içinde düzenlenmiştir. Doğru cevap D'dir.

Dayanak / kavram: T.C. Anayasası m. 74 ve İkinci Kısım sistematigi | Düzey: Kolay

3. Bir idari işlemi tesis eden makamın konu, yer ve zaman bakımından işlem yapmaya yetkili olup olmaması, idari işlemin hangi unsuruyla ilgilidir?

A

Çözüm: İdari işlemin yetki unsuru, işlemi hangi idari makamın, hangi konuda, hangi coğrafi alanda ve hangi zaman diliminde yapabileceğini ifade eder. Şekil, sebep, konu ve maksat unsurları farklı hukuka uygunluk ölçütleridir. Doğru cevap A'dır.

Dayanak / kavram: İdare hukuku - idari işlemin beş unsuru öğretisi | Düzey: Kolay

4. Aşağıdakilerden hangisi tipik bir idari sözleşmedir?

C

Çözüm: Kamu hizmeti imtiyaz sözleşmeleri, kamu hizmetinin özel kişiye gördürülmesini ve idareye kamu gücü ayrıcalıkları tanınmasını içerdiğinden tipik idari sözleşmelerdir. Diğer seçenekler kural olarak özel hukuk sözleşmesi niteliğindedir. Doğru cevap C'dir.

Dayanak / kavram: İdare hukuku - kamu hizmeti imtiyaz sözleşmeleri | Düzey: Orta

5. İdari yargılama usulünde geçerli olan re'sen araştırma ilkesi aşağıdakilerden hangisini ifade eder?

B

Çözüm: İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 20. maddesi gereğince Danıştay, bölge idare, idare ve vergi mahkemeleri bakmakta oldukları davalara ait her türlü incelemeyi kendiliğinden yapabilir ve gerekli bilgi-belgeleri taraflardan veya ilgili yerlerden isteyebilir. İlke, mahkemenin dava konusu ve istemle sınırlı olması kuralını ortadan kaldırmaz. Doğru cevap B'dir.

Dayanak / kavram: 2577 sayılı İYUK m. 20 | Düzey: Zor

6. İptal davası açılabilmesi bakımından davacı yönünden aranan temel koşul aşağıdakilerden hangisidir?

A

Çözüm: İptal davaları, idari işlemler nedeniyle menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılır. Parasal zarar veya kişisel hak ihlali tam yargı davasının tipik alanıdır. Dava konusu işlemin kesin ve yürütülmesi zorunlu olması gerekir. Doğru cevap A'dır.

Dayanak / kavram: 2577 sayılı İYUK m. 2/1-a | Düzey: Orta

7. Türk Medeni Kanunu'na göre tüzel kişilerin hak ehliyetiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

D

Çözüm: Tüzel kişiler, insana özgü niteliklere bağlı haklar hariç olmak üzere hak ve borçlara ehildir. Bu ehliyet yalnızca malvarlığı haklarıyla sınırlı değildir; tüzel kişilerin ad, itibar ve benzeri kişilik değerleri de korunabilir. Doğru cevap D'dir.

Dayanak / kavram: 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu m. 48 | Düzey: Orta

8. Tam fiil ehliyetine sahip olmanın genel koşulları aşağıdakilerden hangisinde birlikte verilmiştir?

C

Çözüm: Tam fiil ehliyeti için ayırt etme gücü, erginlik ve kısıtlı olmama şartları birlikte aranır. Vatandaşlık, evlilik veya gelir getirici işte çalışma genel koşullar arasında değildir. Doğru cevap C'dir.

Dayanak / kavram: 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu m. 10-14 | Düzey: Kolay

9. Sebepsiz zenginleşmeye ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A

Çözüm: Sebepsiz zenginleşme, haklı bir hukuki sebep olmaksızın bir kişinin malvarlığının başkasının aleyhine artmasıdır. İade yükümlülüğü için kusur aranmaz ve zenginleşme para dışında mal veya başka bir ekonomik yarar biçiminde de olabilir. Doğru cevap A'dır.

Dayanak / kavram: 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu m. 77 ve devamı | Düzey: Orta

10. Aşırı yararlanmanın (gabin) oluşması için aşağıdaki unsurlardan hangilerinin birlikte bulunması gerekir?

D

Çözüm: Aşırı yararlanmada objektif unsur edimler arasındaki açık oransızlık, sübjektif unsur ise bu oransızlığın zarar görenin zor durumda kalması, düşüncesizliği veya deneyimsizliğinden yararlanılarak oluşturulmasıdır. Yalnızca fiyat farkı ya da zor durum yeterli değildir. Doğru cevap D'dir.

Dayanak / kavram: 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu m. 28 | Düzey: Zor

11. Gerçek kişi tacirin borçlarının ticari nitelikte olmasıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

C

Çözüm: TTK'ya göre bir tacirin borçlarının ticari olması asıldır. Gerçek kişi tacir, işlemi yaptığı anda bunun ticari işletmesiyle ilgili olmadığını açıkça bildirir veya durumdan bunun böyle olduğu anlaşılırsa borç adi nitelikte olabilir. Doğru cevap C'dir.

Dayanak / kavram: 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu m. 19 | Düzey: Orta

12. Ticari işletmenin devrine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

B

Çözüm: Ticari işletmenin bir bütün olarak devrinde yazılı şekil, tescil ve ilan öngörülmüştür. Kanun, işletmeye sürekli olarak tahsis edilen unsurların her biri için ayrı tasarruf işlemi yapılmadan bütün hâlinde devre imkân tanır. Doğru cevap B'dir.

Dayanak / kavram: 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu m. 11/3 | Düzey: Orta

13. Genel haciz yoluyla ilamsız takipte borçlunun ödeme emrine süresinde itiraz etmesinin doğrudan sonucu aşağıdakilerden hangisidir?

A

Çözüm: Borçlunun süresinde yaptığı itiraz, ilamsız icra takibini durdurur. Alacaklının takibe devam edebilmesi için itirazın kaldırılması veya iptali yoluna başvurusu gerekir. İtiraz borcu ortadan kaldırmaz. Doğru cevap A'dır.

Dayanak / kavram: 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu m. 66 ve devamı | Düzey: Kolay

14. Vergi sorumlusu kavramına ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

C

Çözüm: Vergi sorumlusu, verginin ödenmesi bakımından vergi dairesine karşı muhatap tutulan kişidir. Ekonomik yükün kimde kaldığı farklı olabilir ve özel hukuk sözleşmeleri vergi idaresine karşı kanuni ödevleri ortadan kaldırmaz. Doğru cevap C'dir.

Dayanak / kavram: 213 sayılı Vergi Usul Kanunu m. 8 | Düzey: Kolay

15. Aşağıdakilerden hangisi ikmalen vergi tarhını doğru tanımlar?

B

Çözüm: İkmalen tarh için aynı vergi türü ve dönemine ilişkin daha önce yapılmış bir tarh bulunmalı; sonradan ortaya çıkan defter, kayıt, belge veya kanuni ölçüler matrah ya da matrah farkını göstermelidir. A seçeneği re'sen tarha, C idarece tarha, D beyana dayalı tarha ilişkindir. Doğru cevap B'dir.

Dayanak / kavram: 213 sayılı Vergi Usul Kanunu m. 29 | Düzey: Zor

MALİYE - ÇÖZÜMLER

16-30

16. Tam kamusal malların ayırt edici iki temel özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

C

Çözüm: Tam kamusal mallarda bir kişinin tüketimi diğerinin tüketimini azaltmaz ve bedel ödemeyenleri tüketimden dışlamak teknik veya ekonomik olarak güçtür. Bu özellikler bedavacılık sorununa ve kamusal sunum gereğine yol açar. Doğru cevap C'dir.

Dayanak / kavram: Maliye teorisi - tam kamusal mal tanımı | Düzey: Kolay

17. Musgrave'in kamu maliyesi sınıflandırmasına göre devletin üç temel mali işlevi aşağıdakilerden hangisidir?

A

Çözüm: Musgrave, kamu maliyesinin işlevlerini kaynak tahsisi, gelir dağılımında adalet ve makroekonomik istikrar başlıklarında toplar. Vergileme, borçlanma ve harcama bu işlevlerin araçlarıdır. Doğru cevap A'dır.

Dayanak / kavram: Richard A. Musgrave - kamu maliyesinin üç işlevi | Düzey: Kolay

18. Aşağıdakilerden hangisi karşılığında cari dönemde doğrudan mal veya hizmet alınmayan bir transfer harcamasıdır?

D

Çözüm: Yaşlılık aylığı, devletin karşılığında cari dönemde doğrudan bir mal veya hizmet satın almadığı ve gelir dağılımını etkileyen transfer harcamasıdır. Diğerleri kamu kesiminin mal, hizmet veya üretim faktörü edinmesine yöneliktir. Doğru cevap D'dir.

Dayanak / kavram: Kamu harcamalarının ekonomik sınıflandırması | Düzey: Kolay

19. Savaş, kriz veya büyük afet gibi olağanüstü dönemlerde vergi yüküne karşı toplumsal hoşgörünün artması; harcama düzeyinin sıçrayarak yükselmesi ve kriz sonrasında eski düzeyine tam dönmemesi hangi yaklaşımla açıklanır?

B

Çözüm: Peacock-Wiseman yaklaşımında olağanüstü olaylar, toplumun kabul edebildiği vergi ve harcama düzeyini yukarı taşır. Kriz bittiğinde kamu harcamaları tamamen eski düzeye dönmez; yeni ve daha yüksek bir taban oluşur. Doğru cevap B'dir.

Dayanak / kavram: Peacock-Wiseman - displacement effect | Düzey: Zor

20. Tam rekabetçi bir piyasada birim başına vergi konulduğunda verginin ekonomik yükünün paylaşımıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A

Çözüm: Ekonomik vergi yükü, kanuni mükellefiyetten çok arz ve talep esnekliklerine bağlıdır. Miktarını daha az değiştirebilen, yani daha esnek olmayan taraf verginin daha büyük bölümünü taşır. Arz tam esnekse yük esas olarak talep tarafına geçer. Doğru cevap A'dır.

Dayanak / kavram: Vergi teorisi - vergi yansıması ve esneklikler | Düzey: Zor

21. Aşağıdakilerden hangisi ödeme gücü ilkesini uygulamada kullanılan tekniklerden biri değildir?

D

Çözüm: En az geçim indirimi, artan oranlılık ve emek-sermaye gelirlerini farklılaştıran ayırma ilkesi ödeme gücüne ulaşma araçlarıdır. Fayda ilkesi ise verginin kamu hizmetinden sağlanan yarara göre dağıtılmasını savunan ayrı bir vergileme yaklaşımıdır. Doğru cevap D'dir.

Dayanak / kavram: Vergileme teorisi - ödeme gücü ve fayda ilkeleri | Düzey: Orta

22. Kısa vadeli kamu borçlarının uzun vadeli borçlara dönüştürülmesine ne ad verilir?

B

Çözüm: Konsolidasyon, borcun vade yapısının uzatılması; özellikle kısa vadeli borçların uzun vadeli borçlara çevrilmesidir. Konversiyon genellikle faiz koşullarının değiştirilmesini, moratoryum ödemelerin ertelenmesini ifade eder. Doğru cevap B'dir.

Dayanak / kavram: Kamu borç yönetimi terminolojisi | Düzey: Kolay

23. Belirli kamu gelirlerinin belirli kamu giderlerine önceden bağlanmamasını ifade eden bütçe ilkesi aşağıdakilerden hangisidir?

C

Çözüm: Adem-i tahsis ilkesi, gelirlerin belirli giderlere özgülenmemesini ve bütçe gelirlerinin genel havuzda toplanmasını öngörür. Böylece kaynakların bütçe önceliklerine göre dağıtılması kolaylaşır. Doğru cevap C'dir.

Dayanak / kavram: Klasik bütçe ilkeleri | Düzey: Kolay

24. Performans esaslı program bütçe yaklaşımının temel özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

D

Çözüm: Performans esaslı program bütçe, ödenekleri programlar ve kamu politikası hedefleriyle ilişkilendirir; çıktı ve sonuçların göstergelerle izlenmesini amaçlar. Sadece kurumsal sınıflandırma veya hukuka uygunluk denetimiyle sınırlı değildir. Doğru cevap D'dir.

Dayanak / kavram: 5018 sayılı Kanun ve performans esaslı program bütçe yaklaşımı | Düzey: Orta

25. Vergilerin ve dış ticaretin bulunmadığı basit Keynesyen modelde marjinal tüketim eğilimi 0,75'tir. Kamu harcamalarının 20 birim artırılması denge millî gelirini kaç birim artırır?

A

Çözüm: Basit modelde kamu harcaması çarpanı $k = 1/(1-c)$ formülüyle hesaplanır. $c = 0,75$ olduğundan $k = 1/0,25 = 4$ 'tür. Millî gelir değişimi $4 \times 20 = 80$ birimdir. Doğru cevap A'dır.

Dayanak / kavram: Keynesyen gelir-harcama modeli | Düzey: Zor

26. Aşağıdakilerden hangisi ekonomik dalgalanmaları yeni bir siyasi karar alınmasına gerek kalmadan yumuşatan otomatik istikrarlandırırlara örnektir?

B

Çözüm: Artan oranlı gelir vergisi genişleme döneminde vergi tahsilatını otomatik artırır; işsizlik ödemeleri durgunlukta otomatik yükselir. Böylece harcanabilir gelirdeki dalgalanma, yeni bir karar gerekmesizin sınırlanır. Doğru cevap B'dir.

Dayanak / kavram: Maliye politikası - otomatik istikrarlandırırlar | Düzey: Kolay

27. Kamu borcunun millî gelire oranının istikrarı açısından aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

D

Çözüm: Borç dinamiği kabaca $\Delta d \approx (r-g)d - \text{faiz dışı fazla}$ ilişkisiyle açıklanır. Reel faiz büyümeden yüksek olduğunda "kar topu etkisi" borç oranını yukarı iter; bunu dengelemek için yeterli faiz dışı fazla gerekir. Doğru cevap D'dir.

Dayanak / kavram: Kamu borç sürdürülebilirliği denklemi | Düzey: Zor

28. Kesin hesap kanun teklifinin temel işlevi aşağıdakilerden hangisidir?

C

Çözüm: Kesin hesap, bütçe kanununun uygulanma sonuçlarını gösterir ve bütçe hakkının tamamlayıcı unsurudur. Geçmiş yıl gelir, gider ve ödenek gerçekleştirmeleri yasama organının denetim ve onayına sunulur. Doğru cevap C'dir.

Dayanak / kavram: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu m. 42 | Düzey: Orta

29. Katma değer vergisinde verginin üretim ve dağıtım zincirinde katlanarak birikmesini önleyen temel mekanizma aşağıdakilerden hangisidir?

B

Çözüm: KDV'nin fatura-kredi yönteminde mükellef, satışları üzerinden hesapladığı vergiden alışları nedeniyle yüklendiği ve indirim şartlarını taşıyan vergiyi düşer. Böylece her aşamada yalnızca eklenen değer vergilenir ve vergi piramitleşmesi önlenir. Doğru cevap B'dir.

Dayanak / kavram: 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu - indirim mekanizması | Düzey: Orta

30. 6183 sayılı Kanun'a göre vadesinde ödenmeyen bir amme alacağının cebren tahsil sürecinde borçluya yöneltilen temel takip işlemi aşağıdakilerden hangisidir?

A

Çözüm: Vadesinde ödenmeyen amme alacağı için cebren tahsil sürecinin temel bildirimi ödeme emridir. Borçluya borcunu ödemesi veya kanunda öngörülen haklarını kullanması gerektiği bildirilir; vergi inceleme raporu tahsil işlemi değildir. Doğru cevap A'dır.

Dayanak / kavram: 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun m. 55 | Düzey: Orta

MUHASEBE - ÇÖZÜMLER

31-45

31. Bir işletmenin toplam varlıkları 900.000 TL, toplam yabancı kaynakları 350.000 TL'dir. Buna göre öz kaynakları kaç TL'dir?

D

Çözüm: Temel muhasebe eşitliği Varlıklar = Yabancı Kaynaklar + Öz Kaynaklar biçimindedir. Öz kaynaklar $900.000 - 350.000 = 550.000$ TL olarak bulunur. Doğru cevap D'dir.

Dayanak / kavram: Temel muhasebe eşitliği | Düzey: Kolay

32. Bir yıllık sigorta priminin peşin ödenmesi ve ilgili aylara gider olarak dağıtılması öncelikle hangi muhasebe temel kavramının gereğidir?

C

Çözüm: Dönemsellik kavramı, gelir ve giderlerin ait oldukları hesap döneminde muhasebeleştirilmesini gerektirir. Peşin ödenen sigortanın gelecek aylara ait kısmı önce varlık olarak izlenir, süre geçtikçe giderleştirilir. Doğru cevap C'dir.

Dayanak / kavram: Muhasebenin temel kavramları - dönemsellik | Düzey: Kolay

33. İşletme, 100.000 TL tutarında ticari malı vadeli satın almış; faturada ayrıca 20.000 TL indirilebilir KDV gösterilmiştir. Doğru yevmiye kaydı aşağıdakilerden hangisidir?

A

Çözüm: Ticari malın KDV hariç bedeli 153 Ticari Mallar hesabına, alış KDV'si 191 İndirilecek KDV hesabına borç kaydedilir. Vadeli borcun toplamı 320 Satıcılar hesabına alacak yazılır. Doğru cevap A'dır.

Dayanak / kavram: Tekdüzen Hesap Planı - 153, 191 ve 320 hesapları | Düzey: Kolay

34. İşletme, 100.000 TL tutarındaki senetsiz ticari alacağını vadesinden önce tahsil etmiş; müşteriye 2.000 TL iskonto yapmış ve banka hesabına 98.000 TL geçmiştir. KDV etkisi dikkate alınmayacaktır. Doğru kayıt hangisidir?

B

Çözüm: Alacağın tamamı 120 Alıcılar hesabından çıkarılır. Bankaya giren 98.000 TL 102 Bankalar hesabına, müşteriye yapılan 2.000 TL iskonto ise hasılatı azaltan 611 Satış İskontoları hesabına borç kaydedilir. Doğru cevap B'dir.

Dayanak / kavram: Tekdüzen Hesap Planı - 102, 120 ve 611 hesapları | Düzey: Orta

35. Dönem başında 100 birim stokun birim maliyeti 40 TL'dir. Dönem içinde 200 birim, birim başına 50 TL'den alınmıştır. Dönem sonunda 120 birim stok kalmıştır. Dönemsel ağırlıklı ortalama yöntemine göre dönem sonu stok maliyeti kaç TL'dir?

C

Çözüm: Toplam maliyet $100 \times 40 + 200 \times 50 = 14.000$ TL, toplam miktar 300 birimdir. Ağırlıklı ortalama birim maliyet $14.000/300 = 46,666...$ TL'dir. 120 birim dönem sonu stok yaklaşık $120 \times 46,666... = 5.600$ TL'dir. Doğru cevap C'dir.

Dayanak / kavram: Stok değerlendirme - dönemsel ağırlıklı ortalama yöntemi | Düzey: Zor

36. Maliyet bedeli 240.000 TL, faydalı ömrü 4 yıl ve kalıntı değeri sıfır olan bir makinenin normal amortisman yöntemine göre bir yıllık amortismanı kaç TL'dir?

D

Çözüm: Normal amortisman yönteminde yıllık amortisman tutarı amortismana tabi değer/faydalı ömür formülüyle bulunur. $240.000/4 = 60.000$ TL'dir. Doğru cevap D'dir.

Dayanak / kavram: Normal amortisman yöntemi | Düzey: Orta

37. Daha önce 128 Şüpheli Ticari Alacaklar hesabına aktarılan 30.000 TL'lik alacağın tamamı için karşılık ayrılacaktır. Yapılması gereken kayıt aşağıdakilerden hangisidir?

A

Çözüm: Karşılık ayrılırken gider niteliğindeki 654 Karşılık Giderleri hesabı borçlandırılır; aktif düzenleyici 129 Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı hesabı alacaklandırılır. Soru, alacağın 128 hesaba daha önce aktarıldığını belirtmektedir. Doğru cevap A'dır.

Dayanak / kavram: Tekdüzen Hesap Planı - 128, 129 ve 654 hesapları | Düzey: Kolay

38. İşletmenin 10.000 ABD doları tutarındaki satıcı borcu işlem tarihinde 1 dolar = 30 TL kuruyla kaydedilmiştir. Dönem sonunda kur 32 TL'dir. Başka bir işlem olmadığına göre kur farkı kaydı hangisidir?

C

Çözüm: Borç ilk kayıta 300.000 TL, dönem sonunda 320.000 TL'dir. Yabancı para borcu 20.000 TL arttığı için 320 Satıcılar hesabı alacaklandırılır; karşılığında 656 Kambiyo Zararları borçlandırılır. Doğru cevap C'dir.

Dayanak / kavram: Yabancı para borçlarının dönem sonu değerlemesi | Düzey: Orta

39. İşletmenin 102 Bankalar hesabı borç bakiyesi 120.000 TL'dir. Henüz bankaya ibraz edilmemiş 15.000 TL'lik çekler ve bankaca henüz hesaba alınmamış 8.000 TL'lik yoldaki mevduat bulunmaktadır. Başka fark olmadığına göre banka ekstresi bakiyesi kaç TL olmalıdır?

B

Çözüm: İbraz edilmemiş çekler işletme kayıtlarında düşülmüş, bankada henüz düşülmemiştir; bu nedenle ekstreden defter bakiyesine giderken çıkarılır, ters yönde eklenir. Yoldaki mevduat işletme defterinde vardır ancak bankada yoktur. Banka bakiyesi = 120.000 + 15.000 – 8.000 = 127.000 TL'dir. Doğru cevap B'dir.

Dayanak / kavram: Banka mutabakatı yöntemi | Düzey: Zor

40. Bir anonim şirkette 500.000 TL sermaye taahhüt edilmiş ve bunun 300.000 TL'si banka hesabına yatırılmıştır. Buna göre 501 Ödenmemiş Sermaye hesabının kalan bakiyesi kaç TL'dir?

D

Çözüm: Sermaye taahhüdü sırasında 501 Ödenmemiş Sermaye 500.000 TL borçlanır. 300.000 TL ödeme yapıldığında bu hesabın 300.000 TL'si alacaklandırılarak kapanır; geriye 200.000 TL borç bakiyesi kalır. Doğru cevap D'dir.

Dayanak / kavram: Tekdüzen Hesap Planı - 500 ve 501 hesapları | Düzey: Orta

41. Geçmiş yıllar kârlarının sermayeye eklenmesi işleminde temel kayıt aşağıdakilerden hangisidir?

A

Çözüm: İç kaynaklardan sermaye artırımında işletmeye yeni nakit girişi olmaz. Geçmiş yıllar kârı hesabı azaltılır ve sermaye hesabı artırılır; bu nedenle 570 borç, 500 alacak kaydedilir. Doğru cevap A'dır.

Dayanak / kavram: Şirketler muhasebesi - iç kaynaklardan sermaye artırımı | Düzey: Orta

42. Anonim şirketin nominal değeri 100 TL olan payı 125 TL bedelle ihraç etmesi hâlinde pay başına oluşan 25 TL fark hangi hesapta izlenir?

D

Çözüm: Payların nominal değerinin üzerinde ihraç edilmesinden doğan fark, satış geliri değil öz kaynak unsurudur ve 520 Hisse Senedi İhraç Primleri hesabında izlenir. Doğru cevap D'dir.

Dayanak / kavram: Tekdüzen Hesap Planı - 520 Hisse Senedi İhraç Primleri | Düzey: Orta

43. Bir üretim işletmesinde direkt ilk madde ve malzeme gideri 120.000 TL, direkt işçilik gideri 80.000 TL ve genel üretim gideri 60.000 TL'dir. Toplam üretim maliyeti kaç TL'dir?

C

Çözüm: Toplam üretim maliyeti, direkt ilk madde ve malzeme + direkt işçilik + genel üretim giderlerinden oluşur. 120.000 + 80.000 + 60.000 = 260.000 TL'dir. Doğru cevap C'dir.

Dayanak / kavram: Maliyet muhasebesi - temel üretim maliyeti unsurları | Düzey: Kolay

44. Sabit giderleri 300.000 TL, birim satış fiyatı 80 TL ve birim değişken gideri 50 TL olan işletmenin başabaş satış miktarı kaç birimdir?

B

Çözüm: Birim katkı payı 80 – 50 = 30 TL'dir. Başabaş miktarı = Sabit gider/Birim katkı payı = 300.000/30 = 10.000 birimdir. Doğru cevap B'dir.

Dayanak / kavram: Maliyet-hacim-kâr analizi | Düzey: Orta

45. Üretilen mamul maliyetini veren doğru eşitlik aşağıdakilerden hangisidir?

A

Çözüm: Üretilen mamul maliyeti, üretime devreden dönem başı yarı mamul maliyetine dönemin üretim maliyetlerinin eklenip henüz tamamlanmamış dönem sonu yarı mamul maliyetinin çıkarılmasıyla bulunur. Doğru cevap A'dır.

Dayanak / kavram: Maliyet muhasebesi - maliyet akışı | Düzey: Orta

İKTİSAT - ÇÖZÜMLER

46-60

46. Bir malın fiyatı yüzde 10 artarken talep edilen miktarı yüzde 20 azalmıştır. Talebin fiyat esnekliğinin mutlak değeri ve niteliği aşağıdakilerden hangisidir?

B

Çözüm: Talebin fiyat esnekliği yüzde miktar değişiminin yüzde fiyat değişimine oranıdır: $-20/10 = -2$. Mutlak değer 2 olduğundan talep esnekştir. Doğru cevap B'dir.

Dayanak / kavram: Mikro iktisat - talebin fiyat esnekliği | Düzey: Kolay

47. İki mal tüketen bir tüketicinin iç çözümde faydasını maksimize ettiği noktada aşağıdaki koşullardan hangisi sağlanır?	C
Çözüm: İç çözümde kayıtsızlık eğrisinin eğimi bütçe doğrusunun eğimine eşittir. Bu da $MRS_{xy} = P_x/P_y$ koşuludur; eşdeğer olarak her iki mala harcanan son birimin marjinal faydası dengelenir. Doğru cevap C'dir. Dayanak / kavram: Tüketici teorisi - fayda maksimizasyonu Düzey: Orta	
48. Azalan marjinal verimler kanunu aşağıdakilerden hangisini ifade eder?	D
Çözüm: Kısa dönemde en az bir girdi sabittir. Değişken girdiye ek birimler eklendikçe uzmanlaşma nedeniyle marjinal ürün önce artabilir; ancak belirli bir noktadan sonra sabit girdinin kısıtı nedeniyle azalmaya başlar. Doğru cevap D'dir. Dayanak / kavram: Üretim teorisi - azalan marjinal verimler Düzey: Orta	
49. Kısa dönem ortalama değişken maliyet eğrisi minimum noktasındayken aşağıdaki eşitliklerden hangisi geçerlidir?	A
Çözüm: Marjinal büyüklük ortalamanın altında olduğunda ortalama düşürür, üstünde olduğunda yükseltir. Bu nedenle marjinal maliyet eğrisi ortalama değişken maliyet eğrisini onun minimum noktasında keser. Doğru cevap A'dır. Dayanak / kavram: Maliyet teorisi - marjinal ve ortalama maliyet ilişkisi Düzey: Orta	
50. Tek fiyat uygulayan bir monopolcü kârını maksimize ederken üretim miktarı ve fiyatı nasıl belirler?	C
Çözüm: Monopolcü miktarı $MR = MC$ koşuluyla belirler. Tek fiyat uyguladığında bu miktara tüketicilerin ödemeye razı olduğu fiyat talep eğrisinden okunur; bu nedenle genellikle fiyat marjinal maliyetin üzerindedir. Doğru cevap C'dir. Dayanak / kavram: Piyasa yapıları - monopol dengesi Düzey: Orta	
51. Tam rekabet piyasasında uzun dönem dengesine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?	B
Çözüm: Tam rekabette pozitif ekonomik kâr girişe, zarar çıkışa yol açar. Uzun dönemde temsili firma normal kâr elde eder; $P = MR = MC$ ve en düşük ortalama maliyet koşulu oluşur. Doğru cevap B'dir. Dayanak / kavram: Tam rekabet piyasasında uzun dönem dengesi Düzey: Kolay	
52. Üretimin negatif dışsallık yarattığı bir piyasada etkin üretim düzeyine yaklaşmak amacıyla uygulanacak Pigou vergisinin birim başına ideal düzeyi nedir?	D
Çözüm: Pigou vergisi, özel marjinal maliyet ile toplumsal marjinal maliyet arasındaki farkı üreticinin kararına yansıtmayı amaçlar. Bu nedenle etkin miktarda birim başına vergi marjinal dışsal zarara eşitlenir. Doğru cevap D'dir. Dayanak / kavram: Refah iktisadı - negatif dışsallık ve Pigou vergisi Düzey: Orta	
53. Bir ekonomide piyasa fiyatlarıyla GSYH 1.000, dış âlem net faktör geliri -20, amortisman 100, dolaylı vergiler 80 ve sübvansiyonlar 10 birimdir. Buna göre millî gelir kaç birimdir?	C
Çözüm: Önce $GSMH = GSYH + \text{dış âlem net faktör geliri} = 1.000 - 20 = 980$ bulunur. Net millî hasıla $= 980 - 100 = 880$ 'dir. Net dolaylı vergiler $80 - 10 = 70$ olduğundan millî gelir $= 880 - 70 = 810$ 'dur. Doğru cevap C'dir. Dayanak / kavram: Millî gelir hesapları Düzey: Zor	
54. Basit Keynesyen modelde marjinal tüketim eğilimi 0,80 ise harcama çarpanı kaçtır?	B
Çözüm: Basit harcama çarpanı $1/(1-c)$ formülüyle hesaplanır. $c = 0,80$ olduğundan $1/0,20 = 5$ 'tir. Doğru cevap B'dir. Dayanak / kavram: Keynesyen gelir-harcama modeli Düzey: Orta	
55. Fiyatlar genel düzeyi sabitken genişletici para politikasının IS-LM modelindeki ilk yönlü etkisi aşağıdakilerden hangisidir?	A
Çözüm: Para arzının artması her gelir düzeyinde para piyasası dengesini daha düşük faizle mümkün kılar ve LM eğrisini sağa/aşağı kaydırır. Yeni dengede faiz düşme, üretim ve gelir artma eğilimindedir. Doğru cevap A'dır. Dayanak / kavram: IS-LM modeli - para politikası Düzey: Orta	
56. Petrol fiyatlarındaki beklenmedik ve kalıcı bir artışın kısa dönem toplam arz eğrisini sola kaydırması hâlinde aşağıdaki sonuçlardan hangisi beklenir?	D
Çözüm: Olumsuz arz şoku üretim maliyetlerini artırır ve kısa dönem toplam arzı sola kaydırır. Denge fiyat düzeyi yükselirken reel üretim düşer; enflasyon ile durgunluğun birlikte görülmesi stagflasyon olarak adlandırılır. Doğru cevap D'dir. Dayanak / kavram: AD-AS modeli - olumsuz arz şoku Düzey: Orta	

57. Halkın nakit tutmadığı, bankaların atıl rezerv bulundurmadağı ve zorunlu karşılık oranının yüzde 10 olduğı basit modelde mevduat çarpanı kaçtır?

C

Çözüm: Basit mevduat çarpanı $1/\text{zorunlu karşılık oranı}$ dır. Oran 0,10 olduğuna göre çarpan $1/0,10 = 10$ 'dur. Nakit sızıntısı veya atıl rezerv bulunsaydı fiilî çarpan daha düşük olurdu. Doğru cevap C'dir.

Dayanak / kavram: Para teorisi - basit mevduat çarpanı | Düzey: Orta

58. Piyasa faiz oranı yükseldiğinde, sabit kuponlu mevcut bir tahvilin fiyatı diğer koşullar aynıyken nasıl değişir?

B

Çözüm: Mevcut tahvilin kupon ve anapara ödemeleri sabittir. Piyasa faizinin yükselmesi bu nakit akımlarının daha yüksek oranla iskonto edilmesine ve bugünkü değerin düşmesine yol açar. Tahvil fiyatı ile piyasa faizi ters yönlüdür. Doğru cevap B'dir.

Dayanak / kavram: Finansal iktisat - tahvil fiyatı ve faiz ilişkisi | Düzey: Orta

59. Diğer koşullar değişmezken Türk lirasının reel olarak belirgin biçimde değer kazanmasının net ihracat üzerindeki muhtemel etkisi aşağıdakilerden hangisidir?

D

Çözüm: Reel değerlenme, ülke mallarının yabancı para cinsinden görelî fiyatını yükseltirken ithal mallarını yurtiçinde görece ucuzlatır. Talep esneklikleri ve diğer koşullara bağlı olmakla birlikte ihracatı azaltma, ithalatı artırma ve net ihracatı düşürme eğilimi yaratır. Doğru cevap D'dir.

Dayanak / kavram: Açık ekonomi makro iktisadı - reel döviz kuru ve net ihracat | Düzey: Zor

60. Solow büyüme modeline göre teknolojik ilerleme oranı değişmezken tasarruf oranındaki kalıcı bir artışın uzun dönem etkisi aşağıdakilerden hangisidir?

A

Çözüm: Daha yüksek tasarruf oranı geçiş döneminde sermaye birikimini ve işçi başına üretimi hızlandırır, daha yüksek bir durağan durum düzeyi oluşturur. Azalan getiriler nedeniyle teknolojik ilerleme değişmedikçe kişi başına büyüme oranı kalıcı olarak yükselmez. Doğru cevap A'dır.

Dayanak / kavram: Solow büyüme modeli | Düzey: Orta